Diverse kruiden

enzazaden.nl

ENZA ZADEN

Citroenmelisse (Melissa officinalis, Lamiaceae)

Meerjarig, tot 80 cm hoog

Dzg: 0,5-0,7 g | 1 g = 1.400-2.000 zaden.

Zaaien Vanaf maart in perspotten of pluggen. Kiemt langzaam en ongelijk. Het is niet aan te bevelen om directzaai te doen.

Zaadhoeveelheid: In perspotten/pluggen 3 g/1.000 perspotten/pluggen, in de pottenteelt 6 g/1.000 potten.

Teelt: Voor levering aan de versmarkt in potten is een geregelde zaai aan te bevelen zodat het opvolgt. Voor vollegrond is vanaf mei planten mogelijk. Voor de industrieteelt in een plantafstand van 50/60 cm x 30 cm (ca. 500-600 potten per 100 m²). Voor de versmarkt iets kleinere afstand aanhouden.

Oogsten: In het eerste jaar is het mogelijk om tweemaal te oogsten. Vanaf het tweede jaar is drie tot vier maal oogsten mogelijk. Het ideale oogstmoment is net voor de bloei en/of tot er een sterke vertakking komt. Als men nog na midden september oogst, verzwakt men de winterhardheid. En dieper afgesneden dan 9-10 cm boven de bodem verzwakt de nieuwe scheuten. Verse citroenmelisse is zeer gevoelig voor drukplekken, dus om kwaliteit te behouden moet men er voorzichtig mee omgaan. Om het beste aroma te behouden is het aanbevelingswaardig om direct na de oogst te drogen.

Gebruik: Jonge blaadjes worden gebruikt voor kruidenmixen, salades, sauzen en bereiding van thee. Gedroogde blaadjes worden gebruikt voor thee en voor kruidenlikeur, alsook voor maagsterkende medische middelen. Het aroma is het beste bij vers gebruik.

Citrina

Kervel (Anthriscus cerefolium, Apiaceae)

Eenjarig, hoogte 50 cm

Dzg: 2-3 g | Aantal zaden per 10 g = 3.300-5.000 zaden.

Zaaien: Voor industriële teelt zaaien in de lente of eind juni, voor de productie voor de versmarkt het hele jaar door zaaien met afstanden.

Zaadhoeveelheid: Directzaai voor de industrie 10-15 g/100 m², voor de versmarkt 20-30g/100 m². Afhankelijk van de afstand in de rijen en de gewenste grootte voor de oogst, voor potteelt 40-50 g/1.000 potten.

Teelt: Voor versmarkt zaaien in rijen met 10-15 cm tussenruimte, voor industriële teelt in rijen met 20 cm tussenruimte of in dubbele rijen met 10 cm tussenruimte en 30-40 cm tussen de dubbele rijen. Zeer snelgroeiend, daarom voor de markt elke 2-3 weken zaaien. Bloeit snel met lentezaaiingen, daarom is het voor industriële teelt beter eind juni te zaaien. Hierdoor neemt de kans op bloei af en is een tweede snede mogelijk. Kervel verliest bij het drogen veel van zijn aroma en wordt daarom voor industrieel gebruik meestal ingevroren.

Gebruik: Vers voor het op smaak brengen van soepen, sauzen, salades, yoghurt en eiergerechten.

Massa

Koriander (Coriandrum sativum, Apiaceae)

Eenjarig tot tweejarig, hoogte 60 cm

Dzg: 4-10 g | Aantal zaden per 10 g = 1.000-2.500 zaden.

Zaaien: April.

Zaadhoeveelheid: Ter plaatse zaaien 50-80 g/100 m², voor zaailingen 6 g/1.000 planten.

Teelt: Zaaien in rijen met 25-30 cm tussenruimte, zaaidiepte van 1-2 cm.

Oogsten: Oogsten van eind juli tot eind augustus, afhankelijk van de regio, als het gewas een geelbruine kleur krijgt. Er ontstaat aanzienlijk zaadverlies als wordt geoogst na volledige rijping. Dan is het beter om vroeg te oogsten en indien nodig na te drogen.

Gebruik: Droge zaden voor het inmaken en voor de bereiding van cakes en alcoholische dranken. Ook voor farmaceutische en homeopathische doeleinden.

Marino

Maggi (Levisticum officinalis, Lamiaceae)

Elsbetha

Meerjarig, tot 200 cm hoog

Dzg: 3-5 g | 1 g = 200-330 zaden.
Zaaien: Directzaai in april-mei, of augustus. Indien in perspot gezaaid wordt, is zaaien vanaf maart mogelijk met een planting vanaf midden april.
Zaadhoeveelheid: Voor directzaai 60-80 g/100 m², in perspot 8-10 g/1.000 perspotten.
Teelt: In de vollegrond met een rijen afstand van 50-60 cm en in de rij 30-40 cm.
Oogsten: Bij zaai in april kan men in het eerste jaar de eerste oogst vanaf juli verwachten. Als men in augustus pas heeft gezaaid dan is de oogst in mei het jaar erop. Om het steelaandeel zo laag mogelijk te houden moet men niet te diep snijden (ca. 10 cm boven de bodem). Worteloogst is in het laatste standjaar mogelijk in oktober/november.
Gebruik: Vers en gedroogd voor in soepen, sauzen en vleesgerechten. Het wordt vaak mee gekookt, maar gebruik niet teveel, want de smaak is nogal dominant. Ook wordt het gebruikt in de likeur-industrie voor bitter en kruidendranken en in de levensmiddelenindustrie voor vervaardiging van kruidenextracten.

Salie (Salvia officinalis, Lamiaceae)

Fanni

Meerjarig, tot 70 cm hoog

Dzg: 6-8 g | 1 g = 120-160 zaden.
Zaaien: Vanaf februari onder glas en vanaf mei in de vollegrond.
Zaadhoeveelheid: Voor directzaai 100 g/100m², in perspot 15 g/1.000 perspotten, in de pottenteelt 80 g/1.000 potten.
Teelt: In de vollegrond met een rijen afstand van 30-40 cm en in de rij 30-40 cm.
Gebruik: Jonge blaadjes en takjes voor krachtige vleesgerechten, om augurken in te maken, bij soepen, als thee tegen hoesten en keelpijn.

Snijselderij (Apium graveolens var. secalinum, Apiaceae)

Tweejarig, hoogte 30 cm

Dzg: 0,3-0,5 g | Aantal zaden per 1 g = 2.000-3.300 zaden.
Zaaien: Binnen zaaien voor het uitplanten is mogelijk, maar wordt doorgaans ter plaatse buiten gezaaid. Voor industriële teelt zaaien in april/mei. Voor de productie van verse, jonge bladeren wordt aanbevolen herhaaldelijk te zaaien.
Zaadhoeveelheid: Voor zaailingen 2 g voor 1.000 planten. Voor ter plaatse zaaien 60-80 g/100 m².
Afstand: Voor vers gesneden bosjes 15-20 cm. Voor industrieel gebruik 40 cm.

Gewone snij

Tijm (Thymus vulgaris, Lamiaceae)

Meerjarig, hoogte 40 cm

Dzg: 0,2-0,4 g | Aantal zaden per 10 g = 25.000-50.000 zaden.
Zaaien: Februari onder glas, april/mei buiten.
Zaadhoeveelheid: Ter plaatse 70 g/100 m². Voor zaailingen 1 g/1.000 planten, voor potteelt 6 g/1.000 potten.
Afstand: 25-40 cm.
Oogsten: Doorlopend de jonge blaadjes en scheuten oogsten, grootste oogst voor bloei.
Gebruik: Vers en gedroogd in salades, groentesoepen, sauzen, bij gebraden vlees, ragout, pizza en voor thee en tijmolie.

German Winter

Tuinkers (Lepidium sativum, Cruciferae)

Garden Cress Sprint

Eenjarig, 30-50 cm hoog

Dzg: 1,5-2,5 g | 1 g = 400-600 zaden.
Zaaien: Het hele jaar door met korte tussenpozen.
Zaadhoeveelheid: 60-80 g/m².
Teelt: Ofwel op celstof of soortgelijke materialen voor verkoop in vouwdoosjes of breed uitzaaien in zaaibed voor oogst van gesneden tuinkers. Mogelijk is ook een teelt in een dunne teelt laag op kastafels met turf of turf houdende substraten. Laat het zaad enkele uren in lauwwarm water inweken en opzwellen. Verdeel het hierna gelijkmatig. Dek 1-2 dagen met folie of papier af. Voor een gelijkmatige kieming moet het zaad worden aangestampt of aangewalst. Bovendien wordt hierdoor het proces van de verwijdering van de zaadschil vergemakkelijkt.
Gunstige kiemtemperatuur rond 20-24°C, later verlagen tot 12-15°C.
Bij lage kiemtemperaturen kiemt tuinkers vertraagd en valt de zaadschil moeilijk af. Bij hogere temperaturen treden makkelijk omvalziekten op. Daarom ook geen water meer geven, maar indien nodig van onder met water opstuwen. Tijdens de kiemfase (2-3 dagen) kunt u de zaaischalen in een donkere ruimte (verwarmingsruimte, klimaatruimte) opstapelen moeten de schalen licht staan. In de winter is wellicht extra licht nodig, zodat de planten stabiel blijven.
Oogsten: Doorgaans in kiembladstadium bij een hoogte van 7-9 cm, ca. 10-14 dagen na het zaaien.
Gebruik: Alleen vers voor salades, kwark of roomkaas, voor het garneren van koude gerechten enzovoorts.

Veldzuring (Rumex acetosa, Polygonaceae)

Meerjarig, tot 80 cm hoog

Dzg: 0,7-1,2 g.
Zaaien: April, mei of augustus.
Afstand: 25 x 10 cm.
Teelt: Voor zaaien ter plaatse 200 g/100 m², voor potteelt 15-20 g/1000 potten.
Gebruik: Altijd verse blaadjes voor salades, soepen en sauzen. Vanwege het hoge oxaalzuurgehalte geen oudere blaadjes gebruiken.

Waterkers Avona (Nasturtium officinale, Cruciferae)

Meerjarig, 30-60 cm hoog

Dzg: 0,2-0,3 g | 1 gr = 3300-5000 zaden.
Zaaien: Vollegrond directzaai midden mei tot midden augustus. Men kan dit ook in de perspot zaaien en dan uitplanten. Zaaiperiode onder glas in de bodem september/oktober.
Zaadhoeveelheid: In perspot 6-10 zaden per pot is 1.5 – 3 g/1.000 perspotten
Direct zaai vollegrond 5 g per 100 m², onder glas in de grond 20-30 g per 100 m².
Teelt: Normaal gesproken heeft men voor de teelt van waterkers helder stromend water nodig. Kiemtijd is 10-14 dagen, na de kieming wordt er op vloed gesteld en de waterstand continue met de plantgrootte bij gesteld. De knoptoppen moeten mogelijkst vol van water bedekt zijn. Een planting met perspotten is het beste in augustus of september doen en de planten schuin met de waterstroom mee planten. Zinkt de watertemperatuur in de winter onder 8-9°C zal de plant tot stilstand komen. Rijafstand van 20 cm bij een planting van 8-10 cm in de rij. Bij een teelt in de grond onder glas heeft men een gemakkelijker oogst daar hier een rijafstand van 15 cm wordt gebruikt en dus meer per m² heeft staan. Belangrijk is wel dat hier de bodem de gehele tijd goed vochtig moet zijn en een hoge luchtvochtigheid is nodig zodat de toppen niet hard worden. Men kan ook energie sparend zijn met een minimumtemperatuur van 6-8°C.
Oogsten: Bij in de bodem teelt onder glas duurt het ongeveer 2 maanden na de zaai tot de steellengte ongeveer 6-8 cm is. Een tweede oogst is twee maanden later weer mogelijk. Bij teelt in water is afhankelijk van de groei meermaals vanaf oktober tot in april geoogst worden. De oogst van de 10 cm lange steeltjes gebeurd met de hand of met een soort zeis.
Gebruik: Alleen vers te gebruiken voor salades, quark of bij kaasblokjes, ter garnering van koude vlees/kaas gerechten.

Avona

Ras		Teeltwijze				Omschrijving
		Versmarkt	Industrie	Potten-teelt	NFT	
Citroenmelisse						
Citrina		x	x	x	x	Intensive citroengeur. Verbeterde standaard selectie.
Kervel						
Massa		x	x	x	x	Uniforme selectie van het gladbladige type met hoge productie en donkere bladeren.
Koriander						
Marino		x	x	x	x	Bedrijfszekere selectie met dik geveerde bladeren met fijne steeltjes. Sterk tegen schieten, hoge productie en sterk aromatisch.
Maggi						
Elsbetha		x	x			Soepen.
Salie						
Fanni	✿	x	x	x		Winterhard.
Snijselderij						
Gewone Snij		x	x			Een bedrijfszeker standaard ras. Donkergroen. Voor gebruik in industrie en versmarkt.
Tijm						
German Winter	✿	x	x	x	x	Enza Zaden selectie.
Tuinkers						
Sprint	✿	x	x	x		Zeer snel groeiend, uniforme stengels, is in enkele dagen klaar om te snijden.
Veldzuring						
Belleville		x		x		Geschikt voor pottenteelt en de versmarkt. Meerjarig. Standaard selectie.
Waterkers						
Avona	✿	x	x		x	Geschikt voor in de bodem en op water. Goede steellengte met mooie vertakking.

NFT: nutrient film technique | ✿ Ras tevens beschikbaar als biologisch zaad van “Vitalis – Biologische Zaden B.V.” Actuele informatie betreffende resistenties is beschikbaar op www.enzazaden.nl.

Disclaimer

Deze brochure is met de grootste zorgvuldigheid door Enza Zaden samengesteld. De informatie in deze brochure is onder voorbehoud van type- en/of drukfouten. De gegevens dienen in overeenstemming met de eigen kennis en ervaring van de gebruiker in samenhang met de lokale omstandigheden gehanteerd te worden. Enza Zaden kan derhalve geen aansprakelijkheid aanvaarden met betrekking tot de inhoud van deze brochure. De meest recente informatie betreffende resistenties is beschikbaar op www.enzazaden.nl.

enzazaden.nl

Uw contactpersonen in Nederland

Theo Peeters tel +31 (0)6 55 22 66 99
Fokke Hoeksma tel +31 (0)6 31 93 00 13

Enza Zaden

Postbus 7 | 1600 AA Enkhuizen | Nederland
Haling 1E | 1602 DB Enkhuizen | Nederland
tel +31 (0)228 35 01 00 | fax +31 (0)228 35 02 00
info@enzazaden.nl | www.enzazaden.nl

Deze richtlijnen zijn met de grootste zorgvuldigheid door Enza Zaden samengesteld en is onder voorbehoud van type- en/of drukfouten. De gegevens dienen in overeenstemming met de eigen kennis en ervaring van de gebruiker in samenhang met de lokale omstandigheden gehanteerd te worden. Enza Zaden kan derhalve geen aansprakelijkheid aanvaarden met betrekking tot de inhoud van dit schrijven. De meest recente informatie betreffende resistenties is beschikbaar op www.enzazaden.nl | © Enza Zaden | Enkhuizen | Nederland | juli 2021

ENZA ZADEN